

CÂNTAREA CÂNTĂRILOR

Introducere

„În gloriosul templu al revelației, într-un loc anume ales de Domnul Dumnezeu nostru pentru ca numele Său să locuiască acolo, într-o glorie și mai strălucitoare decât cea din templul lumii materiale, acolo stă această carte, ca unul din lăcașurile din templul de pe Muntele Sion, într-adevăr mică, dar mătaștru alcătuită, cu zidurile și tavanul dintr-un material mai bogat decât cedrul, mai ales decât strălucitul fildes, împodobită cu safire și plină de mostre de adevăr aduse din cer de Duhul Sfânt și depuse aici pentru mângâierea și desfătarea tuturor celor ce iubesc locuința casei lui Dumnezeu și locul în care sălășluiește gloria Sa.“

– George Burrowes

I. Locul unic în Canon

Titlul „Cartea Cântărilor“ este o expresie idiomatică ce înseamnă în ebraică: *Cea mai aleasă cântare*. Midrașul ebraic o definește drept: „Cea mai demnă de laudă, cea mai aleasă, cea mai prețuită dintre cântări.“ Cântarea aceasta, numită și *Canticles* (în engleză, n.tr.), este considerată în general cea mai dificil de înțeles dintre cărțile Bibliei. Franz Delitzsch spune: „Cântarea este cea mai obscură carte din Vechiul Testament.“¹ Nu e însă greu s-o îndrăgești, dacă-ți place poezia, iubirea și natura. Dar ce este ea și ce înseamnă?

Există o multitudine de păreri între cărturari în ce privește definirea conținutului ei: antologie de poeme de dragoste, fără legătură între ele? O mică operă dramatică? Sau „un dialog între îndrăgostiți, redactat într-un limbaj dramatic, marcat de un stil unitar“² În lumina refrenelor care revin cu insistență pe parcursul cărții, precum și a desfășurării narațiunii și a dimensiunii ei mult prea reduse pentru a putea fi considerată o „piesă de teatru“ propriu-zisă, ultima definiție ni se pare cea mai exactă.

Și totuși rămâne de stabilit: Cum trebuie interpretată această carte? Imaginația cititorilor din toate veacurile a jucat aici un rol hotărâtor. Deși unii evrei și creștini cu un pronunțat simț pudic au evitat această carte, considerând-o „senzuală“, unii dintre cei mai evlavioși sfinți din toate timpurile au prețuit-o la justa ei valoare.

II. Paternitatea

Tradiția ebraică susține că Solomon a

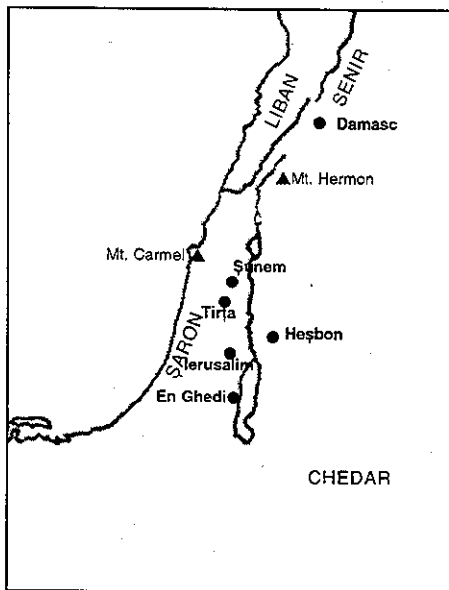
scris Cântarea Cântărilor în tinerețea sa, după care a redactat Proverbele la maturitate, pentru ca în cele din urmă să dea formă Eclesiastului într-o perioadă când se săturase de lumea aceasta. Există mult teme în această opinie. Întrucât autorul elogiază fidelitatea în căsnicie, unii au sugerat că Solomon ar fi dedicat această carte primei dintre numeroasele sale sotii, înainte de a se fi implicat în poligamie și concubinaj. În comentariul nostru, subscriem însă la o cu totul altă opinie.

Șapte versete din Cântare îl menționează pe Solomon direct, pomenindu-i numele (1:1, 5; 3:7, 9, 11; 8:11, 12). Primul dintre acestea îi atribuie, probabil, calitatea de autor (deși versetul s-ar putea traduce și prin „Cântarea Cântărilor care este despre Solomon“). Aluzia la natură corespunde intereselor lui Solomon (1 Regi 4:33). De asemenea, referirile la caii regali, care și la palanșin tind să sprijine paternitatea lui Solomon asupra cărții. Referirile geografice sugerează că localitățile se găseau într-un singur regat unit – adică exact așa cum era în timpul domniei lui Solomon.

Astfel, există toate motivele să acceptăm concepția tradițională potrivit căreia Solomon este autorul uman al cărții, neexistând argumente contrarii plauzibile.

III. Data

Probabil că Regele Solomon a scris cea mai strălucită dintre cele 1.005 cântări compuse de el (1 Regi 4:32) în timpul celui de-al patruzecilea an al domniei sale (971-

Denumiri geografice în Cântarea Cântărilor

931 î.Cr.). Tradiția conform căreia ar fi scris această carte în tinerețe, pe când nu se încurcase cu prea multe femei, este logică și atrăgătoare.

IV. Fondul și tema cărții

Conform interpretării celor mai mulți creștini, cartea reprezintă dragostea lui Cristos pentru biserica Sa. Această interpretare reiese și din titlurile capitolelor în multe din edițiile sub care a apărut Biblia. Astfel, Solomon este tipul lui Cristos iar Şulamita tipul bisericii. Dar cercetătorul atent al Scripturii își va da seama că aceasta nu poate fi interpretarea primordială a cărții, întrucât biserica a constituit o taină ascunsă de Dumnezeu de la întemeierea lumii, dezvăluită decât mult mai târziu, apostolilor și profeților Noului Testament (Ro. 16:25, 26; Ef. 3:9). Puțini creștini vor nega faptul că în această cântare avem un minunat tablou al iubirii lui Cristos pentru biserică, dar aceasta e o aplicație, iar nu interpretarea cărții. Interpretarea primordială a cărții trebuie să se refere la Iehova și la națiunea Israel.

Conform altei interpretări, am avea de a face cu un protest împotriva infidelității maritale. Solomon, cu multele sale neveste, îi face curte unei tinere fecioare şulamite. Numai că ea are deja un îndrăgostit, un păs-

tor căreia îi este credincioasă, drept care nu cedează dezmiertărilor lui Solomon. De fiecare dată când acesta o fletează, ea începe să discute despre cel pe care îl iubește cu adevărat. La finele cărții ea revine lângă tânărul păstor, fiind copleșită de iubirea sa. Cei ce acceptă această interpretare ne atrag atenția că cele mai multe din referirile la Solomon se fac în contextul orașului și al palatului, pe când referirile la păstor se fac într-un cadru rural. Acest contrast puternic dintre oraș și sat ranforsează ideea potrivit căreia avem două personaje masculine, nu unu. Puțini sunt cei care îmbrățișează această interpretare, deoarece îl pune pe Solomon într-o lumină nefavorabilă.³ Dar Solomon a avut într-adevăr această latură negativă, în sensul că a practicat poligamia, contrar rânduielii lăsate de Dumnezeu pentru poporul Său, respectiv monogamia. Desigur națiunea Israel fusese necredincioasă față de Iehova, alipindu-se de îndrăgostiți. În această cântare israeliților li se prezintă frumusețea iubirii dintre un bărbat și o fecioară, trăinicia fidelității.

Conform celei de-a treia interpretări, fecioara şulamită este văzută ca rămășița credincioasă a națiunii Israel din vremurile de pe urmă. Iar Solomon este tipul Domnului Isus. Cântarea reprezintă, conform acestui punct de vedere, părtașia minunată de care va avea parte rămășița aceasta de evrei, când aceștia Îl vor privi pe Cel pe care L-au străpuns, jeluindu-L ca pe un unic fiu. Faptul că Solomon a fost poligam nu-l împiedică să fie tipul Domnului Isus. Tipul este nedesăvârșit pe când Anti-tipul este desăvârșit.

Un al patrulea punct de vedere – foarte la modă în zilele noastre – consideră Cântarea Cântărilor un îndemn la consolidarea adevăratei iubiri și purități în hotarele căsniciei. Având în vedere actualul curent al lumii de exploatare a relațiilor sexuale în afara cadrului căsniciei, desigur aceasta variantă este o opțiune viabilă, ce corespunde întru totul cu Geneza 1:27 și 2:20-24.

În orice caz, indiferent de varianta pe care o adoptăm, Cântarea Cântărilor a fost folosită de mulți, cu destul temei, ca o călăuză minunată încă de la începutul căsniciei lor, având darul de a-i conferi trăinicie.

SCHIȚA

- I. TITLUL (1:1)
- II. ȘULAMITA LA CURTEA LUI SOLOMON SE GÂNDEȘTE LA IUBITUL EI PĂSTOR, DE CARE E DESPĂRȚITĂ, VORBINDU-LE DOAMNELOR DE LA CURTE DESPRE EL ȘI DESPRE EA (1:2-8)
- III. SOLOMON ÎI FACE CURTE ȘULAMITEI, DAR EA RĂMÂNE RECE LA LAUDELE SALE (1:9-2:6)
- IV. SFATUL STĂRUITOR ADRESAT DE FECIOARĂ FIICELOR IERUSALIMULUI (2:7)
- V. ȘULAMITA ÎSI AMINTEȘTE DE VIZITA PE CARE I-A FĂCUT-O IUBITUL EI PĂSTOR, CE A FOST ÎNSĂ ÎNTRERUPTĂ DE ORDINUL FRAȚILOR EI DE A SE ÎNTOARCE LA LUCRU (2:8-17)
- VI. FECIOARA VISEAZĂ CĂ A AVUT O ÎNTÂLNIRE CU PREAIUBITUL EI (3:1-4)
- VII. REPETAREA SFATULUI ADRESAT FIICELOR IERUSALIMULUI (3:5)
- VIII. ALAIUL LUI SOLOMON SOSEȘTE LA IERUSALIM (3:6-11)
- IX. DIN NOU SOLOMON ÎNCEARCĂ S-O CUCEREASCĂ PE FECIOARĂ, ACEASTA RĂMÂNÂND NEPĂSĂTOARE LA FARMECELE SALE (4:1-6)
- X. ÎNTRE TIMP SOSEȘTE TÂNĂRUL PĂSTOR, RUGÂND-O PE FECIOARĂ SĂ PĂRĂSEASCĂ IERUSALIMUL ȘI SĂ VINĂ ÎN CASA PE CARE ȘI-AU PLĂNUIT-O LA ȚARĂ. ȘULAMITA RĂSPUNDE AFIRMATIV LA RUGĂMINTEA SA (4:7-5:1)
- XI. ȘULAMITA ÎSI AMINTEȘTE DE UN VIS TULBURĂTOR ÎN CARE EA NU L-A VĂZUT DIN PRICINA LETARGIEI EI (5:2-8)
- XII. LA ÎNTREBAREA DOAMNELOR DE LA CURTE, EA PREAMĂREȘTE VIR-TUȚILE PREAIUBITULUI EI, TREZIND ȘI ÎN ELE DORINȚA DE A-L VEDEA (5:9-6:3)
- XIII. SOLOMON ÎSI REIA ÎNCERCĂRILE DE A O CUCERI PE ȘULAMITĂ (6:4-10)
- XIV. ȘULAMITA LE EXPLICĂ DOAMNELOR DE LA CURTE MODUL NEAȘTEP-TAT ÎN CARE A FOST ADUSĂ LA PALAT (6:11-13)
- XV. ULTIMA ÎNCERCARE A LUI SOLOMON SE DOVEDEȘTE ZADARNICĂ (7:1-10)
- XVI. ȘULAMITA CONVERSEAZĂ CU IUBITUL EI, PĂSTORUL, CARE A VENIT S-O IA DE LA PALAT (7:11-8:2)
- XVII. ULTIMA ADRESARE A SOLEMNULUI SFAT CĂTRE FIICELE IERUSA-LIMULUI (8:3, 4)
- XVIII. TINERII ÎNDRĂGOSTIȚI SOSESC LA LOCUINȚA LOR DE LA ȚARĂ, DUPĂ CARE ÎSI JURĂ CREDINCIOȘIE, TRĂIND APOI TOATĂ VIAȚA FERICIȚI (8:5-14)

COMENTARIU

I. TITLUL (1:1)

Cântarea Cântărilor ne este prezentată ca fiind a lui Solomon, deși titlul s-ar putea traduce și prin „despre Solomon.”

II. ȘULAMITA LA CURTEA LUI SOLOMON SE GÂNDEȘTE LA IUBITUL EI PĂSTOR, DE CARE E DESPĂRȚITĂ, VORBINDU-LE DOAMNELOR DE LA CURTE DESPRE EL ȘI DESPRE EA (1:2-8)

1:2-4 Șulamita tânjește de dor după sărutările iubitului ei păstor. Apoi, imaginându-și că el s-ar afla lângă ea, îi spune că iubirea lui este mai de preț decât vinul. Comparând virtuțile sale cu balsamul mirositor, ea crede că acesta e motivul pentru care fecioarele o iubesc. Totuși ea așteaptă cu înfrigurare ca el să vină și s-o ia la el. În zadar vor încerca fiicele Ierusalimului să vină și ele. Regele Solomon a dus-o pe Șulamită în încăperile sale, probabil pentru a face parte din haremul său, împotriva voinței sale. Când fiicele Ierusalimului își însușesc sentimentele nutrite de ea pentru iubitul ei, Șulamita spune că aprecierea lor față de el este într-un total justificată.

1:5, 6 Spre deosebire de tenul lipsit de culoare al domnițelor de la curte, rustica Șulamita a stat mult timp la soare, ca păzitoare a viilor, drept care este arsă de soare și negricioasă, dar⁴ frumoasă.

1:7, 8 Gândul Șulamitei zboară spre iubitul ei. Ea se întreabă unde își paște el turma și unde se oprește pentru odihna de la amiază. Ea nu pricepe de ce nu este el alături de ea, de ce trebuie să poarte o maramă pe față în prezența altor bărbați, considerați de ea mult mai prețioși decât iubitul ei.

Fiicele Ierusalimului⁵ sugerează pe un ton sarcastic că-l va găsi, poate, dacă va merge pe urmele oilor sale.

III. SOLOMON ÎI FACE CURTE ȘULAMITEI, DAR EA RĂMÂNE RECE LA LAUDELE SALE (1:9-2:6)

1:9, 10 Solomon începe acum să-i facă

curte Șulamitei. El o aseamănă cu un telegar înhămat la carul lui Faraon, căutându-i obrajii așezați între cercei și gâtul împodobit cu șire de mărgăritare.

1:11 Exprimându-se la persoana întâi plural (pluralul editorial),⁶ el promite că va făuri pentru ea lăntișoare aurite, cu picături și creștături de argint.

1:12-14 Șulamita nu e impresionată de cuvintele de laudă ale regelui la adresa frumuseții ei, deoarece gândul îi stă doar la iubitul ei. Când regele stă la masă, ea are propria ei sursă de mireasmă: un săculeț cu nard păstrat ca amintire de la păstorul ei iubit. El este pentru ea ca ciorchinele de ienupăr în vilele din En Ghedi.

1:15 Din nou Solomon încearcă s-o cucerească, de data aceasta preamărind frumusețea sa și comparându-i ochii cu cei ai unei porumbețe.

1:16, 17 Dar Șulamita pare să schimbe conversația, în mintea ei, spunându-i iubitului ei cât de frumos este. Pentru ea pajiștea de iarbă este patul lor, cedrii acoperiș sălășliurii iar ca adăpost au chiparoșii. Cu alte cuvinte cadrul iubirii lor este pastoral, iar nu un palat.

2:1 Fecioara se declară lipsită de frumusețe și nevrednică de iubirea lui. Când se aseamănă cu trandafirul din Șaron și cu crinul de prin vâlcele,⁷ ea nu se referă, la florile cultivate în înțeleșul dat de noi „trandafirilor” sau „crinilor,” ci probabil la florile ce cresc sălbatic pe câmp, la anemone sau poate la „narcisul din câmpie.”⁸

2:2 Se pare că Solomon a auzit afirmațiile ei cum că ar fi lipsită de frumusețe, deoarece o asigură că este ieșit din comun de frumoasă. În comparație cu alte fecioare, ea este ca un crin între spini.

2:3 Reluând tema peisajului rural, ea își vede iubitul ca un măr cultivat între arborii sălbatici din pădure. Pentru ea fusese o desfătare să se afle în prezența sa, părtașia cu el fiindu-i dulce.

2:4-6 De fapt să stea alături de el a fost aidoma șederii într-o casă de ospăț, deasupra aflându-se mereu drept steag iubirea lui. Biruită de gândul iubirii sale pentru ea,

Șulamita cere turte cu smochine și mere care s-o întărească. I se pare că el este aie-vea cu ea, ținând-o în brațe.

IV. SFATUL STĂRUITOR ADRESAT DE FECIOARĂ FIICELOR IERUSALIMULUI (2:7)

Adresându-se în continuare fiicelor Ierusalimului,⁹ Șulamita rostește cuvintele ce formează mesajul cheie al cărții, conform căruia există un timp anumit pentru dragoste; nefiind indicat ca ea să fie trezită prin mijloace carnale (cum încerca regele să facă). Ea le jură, pe cerboaiice, pe gazelele de pe câmp, să nu trezească dragostea până nu-i va fi voia! Cu alte cuvinte, „dragostea nu e un bun ce se poate cumpăra sau obține cu forța; nu te poți preface că iubești. Dragostea este spontană; este un bun ce se dăruiește de bună voie, cu sinceritate.”¹⁰ Dacă Israelul ar fi respectat acest principiu de bază, nu ar fi fost necredincios față de Iehova.

V. ȘULAMITA ÎȘI AMINTEȘTE DE VIZITA PE CARE I-A FĂCUT-O IUBITUL EI PĂSTOR, CE A FOST ÎNSĂ ÎNTRERUPTĂ DE ORDINUL FRATILOR EI DE A SE ÎNTOARCE LA LUCRU (2:8-11)

2:8-14 În aceste versete fecioara își amintește de o vizită pe care i-a făcut-o iubitul ei, cum a venit el săltând peste coline, trecând din munte-n munte, ca o gazelă sau ca un pui de cerb. Și iată-l pe prispă, cum se uită printre gratii. I-a auzit glasul. „Vino!” i-a spus el. Iarna a trecut, ploaia a stat. Primăvara și-a făcut simțită prezența, cu smochinii ce-și dezvelesc mugurii și florile de vie ce parfumează văzduhul. „Scoală, draga mea, și vino!” o îndeamnă el. Poate că ea nu a răspuns imediat la invitație, deoarece în continuare el o roagă să vină la fereastră, ca să-i vadă fața și să-i audă glasul. Până aici ea a fost ascunsă de privirile lui, ca o porumbiță în crăpăturile stâncii sau în loc prăpăstios.

2:15 Orice oportunitate de a fi dat curs invitației sale a dispărut în momentul în care s-au ivit frații ei, poruncindu-i ei și însoțitoarelor sale (căci în original se între-

bunțează aici un pronume la plural)¹¹ să prindă vulpile și puii acestora, care stricau via într-o perioadă critică, când aceasta era în floare.¹²

2:16, 17 A fost un moment de dezamăgire pentru Șulamită, dar ea s-a consolat cu faptul că ea și iubitul ei își aparțineau unul altuia. Prin urmare, ea spune, de fapt: „Vino din nou, până nu se răcorește ziua, până nu se-ntinde umbra serii. Vino, dragul meu, săltând ca o căprioară, ca un pui de cerb peste munții Beter” (sau „munții care ne despart”).

VI. FECIOARA VISEAZĂ CĂ A AVUT O ÎNȚĂLNIRE CU PRAIUBITUL EI (3:1-4)

Acum fecioara își amintește de un vis în care se făcea că s-a dus la o întâlnire cu iubitul ei. Într-o noapte l-a căutat, dar, negăsindu-l, s-a dus în cetate, cutreierând străzile și piețele, întrebându-i pe toți cei ce-i ieșeau în cale, inclusiv pe străjeri, dacă nu l-au văzut cumva. Apoi dintr-o dată îl găsește, îl îmbrățișează și-l duce în casa părintească.

VII. REPETAREA SFATULUI ADRESAT FIICELOR IERUSALIMULUI (3:5)

Ea își întrerupe narațiunea, pentru a le îndemna din nou pe ficele Ierusalimului să nu stârnească iubirea până nu-i va fi voia!

VIII. ALAIUL LUI SOLOMON SOSEȘTE LA IERUSALIM (3:6-11)

Aici intervine o schimbare de decor, prezentându-ni-se scena maiestuoasă a sosirii alaiului regal al lui Solomon la Ierusalim. Întrebarea care se subînțelege din context este următoarea: „Cine poate să reziste propunerilor romantice ale unui rege atât de glorios?” La care răspunsul subînțeles este: „Șulamita poate,” pentru că ea rămâne fidelă iubitului ei, fiindcă să audă nici un alt glas.

Spectatorii situații de-a lungul traseului paradei sunt plini de bucurie la vederea regelui, în atmosfera înmiresmată de smirnă și tămâie. Ei văd palanchinul lui Solomon, păzit de șaiszeci de ostași înar-

mați. Înăuntru sunt stâlpii de argint, pereții de aur curat, patul de purpură și covorul țesut cu măiestrie de fiicele Ierusalimului. Cetățenii Sionului sunt chemați să-l întâmpine pe Regele Solomon, care poartă coroana ce i-a dăruit-o mama sa în ziua nunții sale.

IX. DIN NOU SOLOMON

ÎNCEARCĂ S-O CUCEREASCĂ PE FECIOARĂ, ACEASTA RĂMÂNÂND NEPĂSĂTOARE LA FARMECELE SALE (4:1-6)

4:1-5 Există deosebiri de vederi în rândul celor care susțin teoria existenței a trei personaje principale în Cartea Cântărilor cu privire la identitatea vorbitorului în aceste versete: este vorba de Solomon sau de păstor? Noi credem că este Solomon, cel cu multe neveste, care tocmai a revenit la Ierusalim și a încercat din nou s-o cucerească pe Șulamita.

El o zugrăvește în culori vii, prezentându-i ochii ca de porumbiță ce-l privesc de după vălul străveziu. Părul ei pare a fi de capre ce coboară de pe Muntele Ghilead (Galaad). Dinții ei albi îi amintesc de oițe tunse, ce ies din scâldătoare făcând două șiruri strânse și neavând nici o știrbitură. Buzele ei sunt ca niște cordeluțe purpurii, simetria gurii ei fiind desăvârșită. Obrajii îi sunt ca două jumătăți de rodii. Gâtul e ca turnul lui David – întruchiparea tăriei și a demnității. Cei doi sâni ai ei sunt ca doi pui de căprioară, sugerând grație și finețe.

4:6 Șulamita îl întrerupe¹³ pe Solomon, spunându-i că rămâne nepăsătoare la flatările sale, gândul fiindu-i îndreptat spre revederea cu iubitul ei. Când se va răcori ziua și se vor întinde umbrele serii, ea va veni la păstorul ei iubit, adică la colina de mirt și la muntele de tămâie.

X. ÎNTRE TIMP SOSEȘTE

TÂNĂRUL PĂSTOR, RUGÂND-O PE FECIOARĂ SĂ PĂRĂSEASCĂ IERUSALIMUL ȘI SĂ VINĂ ÎN CASA PE CARE ȘI-AU PLĂNU- IT-O LA ȚARĂ. ȘULAMITA RĂSPUNDE AFIRMATIV LA RUGĂMINTEA SA (4:7-5:1)

4:7-15 În acest punct se arată¹⁴ păstorul,

îndemnându-și logodnica să vină cu el din Liban și laudându-i frumusețea, buzele, hainele înmiresmate, adică viața ei curată, castitatea ei. El spune că ea e o grădină încuiată (sau „împrejmuită”), o grădină în care e o fântână, un izvor de apă vie. O grădină cu roade scumpe.

4:16 În limbaj poetic, ea îi spune să intre în grădină și s-o ia în stăpânire.

5:1a Acum păstorul răspunde la invitația pe care i-a adresat-o Șulamita la 4:16, spunând că el intră în grădină pentru a mânca din roadele ei alese, pentru a se hrăni din fagurele de miere, a bea vin și lapte.

5:1b Ultima parte a versetului 1 pare să fie un îndemn anonim adresat de unii spectatori interesați celor doi îndrăgostiți.¹⁵

XI. ȘULAMITA ÎȘI AMINTEȘTE DE UN VIS TULBURĂTOR ÎN CARE EA NU L-A VĂZUT DIN PRICI- NA LETARGIEI EI (5:2-8)

5:2-7 Aici fecioara își povestește visul în care se făcea că iubitul ei, cu capul plin de rouă și părul ud de vlaga nopții, bătea la ușă, rugând-o să deschidă. Când însă ea a șovăit, deoarece se îmbăiașe deja, pregătindu-se de culcare, el și-a retras mâna de la ușă. În cele din urmă însă ea s-a ridicat să-i deschidă ușa. Din mână mir i-a picurat, mir ce din degete i-a curs pe închizătoarea ușii. Dar iubitul ei a plecat între timp. Ea l-a tot căutat, dar nu l-a găsit. Apoi, străjerii, neînțelegându-i adevăratul caracter, au lovit-o, luându-i vălul.

5:8 Cuprinsă de întristare, ea le roagă pe fiicele Ierusalimului să-i spună dacă-l vor întâlni cumva, că ea încă îl iubește la fel de fierbinte ca mai înainte.

XII. LA ÎNTREBAREA DOAM- NELOR DE LA CURTE, EA PREAMĂREȘTE VIRTUȚILE PREAIUBITULUI EI, TREZIND ȘI ÎN ELE DORINȚA DE A-L VEDEA (5:9-6:3)

5:9 Dragostea ei nepieritoare pentru un simplu păstor trezește interesul fiicelor Ierusalimului, care nu pricep cum poate cineva să refuze dragostea lui Solomon, preferând-o pe aceea a unui băiat de la țară, drept care o roagă să le spună ce calități de-

osebite are iubitul ei.

5:10-16 Asta îi dă Șulamitei prilejul ce și-l dorea de a preamări frumusețea iubitului ei, ce este „întâiul între zece mii.“ Recurgând la o abundență de metafore și similitudini pline de măiestrie, ea spune că iubitul ei e alb și rumen, ca capul ca aurul curat, cu părul ondulat, negru-închis, până de corb. Ochii lui sunt porumbei, ce în lapte trupu-și scaldă, la izvor stând mulțumiți. Pe scurt, totul e fermecător¹⁶ în al ei mire!

6:1 Acum curiozitatea fiicelor Ierusalimului a fost trezită de-a binelea, ele fiind nerăbdătoare să-l vadă pe acest model de virtute și frumusețe masculină. „Unde-a plecat al tău iubit, ca să-l căutăm și noi împreună cu tine?“ întrebă ele.¹⁷

6:2, 3 Răspunsul fecioarei este înadins vag și evaziv, ea mulțumindu-se să spună că el s-a dus în grădina lui. În definitiv, de ce trebuie să le spună? Oare nu este ea a lui? Nu-i aparține pe de-a-ntregul, fiind a lui pe veci?

XIII. SOLOMON ÎȘI REIA ÎNCERCĂRILE DE A O CUCERI PE ȘULAMITĂ (6:4-10)

Din nou își face apariția Solomon, încercând s-o cucerească pe Șulamita. În limbaj specific culturii Orientului Mijlociu, în cuvinte pline de farmec, el laudă frumusețea ei, oprindu-se în special asupra trăsăturilor feței. În mare se repetă descrierea de la 4:1-3. Pentru Solomon Șulamita le întrece în frumusețe pe șaizeci de regine și optzeci de concubine, precum și fecioare fără număr. Nu numai că ea a fost favorita mamei ei, dar și reginele și concubinele i-au cântat osanale, zicând: „Cine-i aceasta... care ca zarea strălucește și ca luna-i de frumoasă, ca soarele-i de luminoasă și ca oastea de război temută?“

XIV. ȘULAMITA LE EXPLICĂ DOAMNELOR DE LA CURTE MODUL NEĂȘTEPTAT ÎN CARE A FOST ADUSĂ LA PALAT (6:11-13)

6:11, 12 Șulamita face să devieze propunerile lui Solomon cu ajutorul unei explicații obscure, probabil sugerând că ar fi sosit carul regelui pe când se afla la

câmp să vadă dacă a dat vița de vie și dacă merii au înflorit. Intenția ulterioară a regelui de a o duce la palatul său de la Ierusalim nu figurase în planurile ei, după cum nu dorise acest lucru.

6:13 Când dă să plece, fie Solomon împreună cu fiicele Ierusalimului, fie prietenii săi o cheamă înapoi, ca să-i admire din nou frumusețea. Dar ea întrebă cum se face că ei doresc să privească o fată ca ea, care nu se evidențiază cu nimic. Al doilea rând al versetului este dificil de tradus. Termenul **camp** (din limba engleză, însemnând „tabere“, n.tr.) (în ebraică *mahanaim*) la care se referă Șulamita ar putea însemna o horă în care se prind două grupuri de dansatori (vezi ediția ortodoxă: „ca la hora din Mahanaim“; în această ediție versetul 13 din capitolul 6 este versetul 1 din capitolul 7, n.tr.)

XV. ULTIMA ÎNCERCARE A LUI SOLOMON SE DOVEDEȘTE ZADARNICĂ (7:1-10)

7:1-9a Solomon continuă s-o copleșească pe Șulamita cu laude, scoțând în evidență aspectul fermecător al trupului ei, comparând-o cu locuri renumite din ținuturi îndepărtate: Heșbon, Bat Rabim, Damasc și Muntele Carmel. Apoi o înfățișează sub imaginea unui palmier falnic, exprimându-și dorința de a o îmbrățișa. Iar când o îmbrățișează, constată că sânii ei sunt ca niște ciorchini de struguri iar suflul gurii ei ca mirosul de mere. Sărutarea ei mai dulce ca vinul...

7:9b-10 Fecioara completează propoziția, spunându-i că vinul ei nu e pentru Solomon, ci pentru iubitul ei. Ea este a lui, a celui drag, iar nu a regelui. Și pe când rostea acestea cuvinte, ea era conștientă că păstorul tânjea de dor după ea.

XVI. ȘULAMITA CONVERSEAZĂ CU IUBITUL EI, PĂSTORUL, CARE A VENIT S-O IA DE LA PALAT (7:11-8:2)

7:11-13 Între timp păstorul, iubitul Șulamitei, a sosit la Ierusalim, ea putând merge acum pe câmp și la țară, împreună cu el. Ea anticipează aceste momente când va păși alături de el, ieșind în zorii zilei la

vie ca să vadă dacă au înmugurit via și merii, dacă sunt aproape de-nflorit. În acest cadru pitoresc, unde mandragorele miresme varsă, ea îi va da dezmierdările ei și toată iubirea pe care i-a păstrat-o.

8:1, 2 Șulamita este cea care vorbește și în aceste versete. Dacă păstorul ar fi doar fratele ei, atunci l-ar fi putut săruta prelung și nimeni nu ar fi îndrăznit să-i facă vreun reproș. L-ar duce în casa mamei sale și i-ar da vin bun și must de rodii.

XVII. ULTIMA ADRESARE A SOLEMNULUI SFAT CĂTRE FICELE IERUSALIMULUI (8:3, 4)

În cadrul unei paranteze adresate fiicelor Ierusalimului, Șulamita se vede în brațele sale, după care le atrage atenția să nu stârneasă dragostea până ce nu va voi ea.

XVIII. TINERII ÎNDRĂGOSTIȚI SOSESC LA LOCUINȚA LOR DE LA ȚARĂ, DUPĂ CARE ÎȘI JURĂ CREDINCIOȘIE, TRĂIND APOI TOATĂ VIATA FERICIȚI (8:5-14)

8:5a În satul ei de baștină, localnicii o văd venind de la Ierusalim și o întreabă cine este aceea care se suie din pustiu, rezemată de preaiubitul ei?

8:5b Apoi, când îndrăgostiții se apropie, păstorul se referă la locuri bine-cunoscute amândurora – sub măr, unde a început să se înfiripe dragostea lor și unde s-a născut ea.

8:6, 7 Șulamita propune să-și reînnoiască jurămintele de credincioșie reciprocă. În cuvinte de mare frumusețe, ce-au fost citate de atâtea ori de-a lungul veacurilor, ea afirmă că nu există nici un rival pentru dragostea ei, care e tare ca moartea, de nestins și neprețuită („de-ar da cineva pentru iubire toate comorile casei sale, cu dispreț ar fi respins acela.“)

8:8, 9 Cu ani în urmă, pe când plănuiau viitorul tinerei Șulamita, frații ei au luat această decizie. Dacă-și va dovedi castitatea, puritatea și credincioșia, îi vor dăruii drept zestre o coroană de argint. Dar dacă, dimpotrivă, își va dovedi promiscuitatea,

fiind accesibilă ca o ușă, o vor ascunde, izolând-o.

8:10, 11 Fecioara îi asigură că, acum la vârsta măritişului, ea a fost demnă de toată cinstea, ca un zid – lucru știut de iubitul ei. Ea le spune despre via lui Solomon de la Baal Hamon, cu numeroșii lucrători ce au grijă de ea.

8:12 Dar pe Șulamita n-a interesat-o această vie, deoarece are propria ei vie, adică pe iubitul ei, păstorul. Cât despre ea, Solomon n-are decât să-și păstreze pentru el averile!

8:13 În prezența martorilor, păstorul o roagă să i se dăruiască acum în căsnicie, spunând „Da.“

8:14 În limbaj figurat, ea îi spune preaiubitului ei să se grăbească să și-o însușească! Și așa se încheie cartea, care a fost numită:

Confirmarea de către Vechiul Testament a monogamiei, în contextul celui mai grav caz de poligamie întâlnit pe paginile Scripturii. Este un îndemn fierbinte adresat Israelului din vremea lui Solomon să se întoarcă la idealul de iubire și căsnicie dăruit de Dumnezeu.¹⁸

NOTE FINALE

¹(Intro) Franz Delitzsch, “The Song of Songs,” în *Biblical Commentary on the Old Testament*. XVI:1.

²(Intro) Arthur Farstad, “Literary Genre of the Song of Songs,” p. 63.

³(Intro) Comentariul lui Clarke (vezi Bibliografia) prezintă același punct de vedere ca cel exprimat în *Comentariul Biblic al Credinciosului*.

⁴(1:5, 6) Cuvântul ebraic tradus prin „dar“ (we) mai poate fi tradus (cu și este adesea tradus) prin „și.“ În acest caz traducerea literală ar fi: „neagră și frumoasă.“

⁵(1:7, 8) Traducătorii ediției NKJV consideră că versetul 8 reprezintă cuvintele Preaiubitului, în consecință ele neavând un ton sarcastic. Preaiubitul și Solomon sunt considerați una și aceeași persoană, mai degrabă decât rivali care se luptă pentru a cuceri iubirea Șulamitei. Trebuie subliniat că titlurile din NKJV, New Scofield sau din oricare altă versiune a Bibliei sunt

adăugate de editori, nefăcând parte din textul original. Dar, după cum reiese din nota de la 1:1 a traducerii NKJV, textul ebraic este mai clar decât cel din engleză, precizând mai bine genul și numărul persoanelor în cauză.

⁶(1:11) Traducerea NKJV consideră pronumele „noi“ la propriu, drept referire la fiicele Ierusalimului.

⁷(2:1) În proză, în poezie și în imnologie, Domnul nostru a fost asemănat cu crinul din vale și cu trandafirul de Șaron. Este o asemănare cât se poate de valabilă, chiar dacă nu acesta este gândul avut în vedere în acest pasaj.

⁸(2:1) Farstad, „Literary Genre,” p. 79, f.n. 6.

⁹(2:7) În traducerea NKJV cuvintele adresate fiicelor încep în versetul 4.

¹⁰(2:7) W. Twyman Williams, „The Song of Solomon,” *Moody Monthly*, februarie 1947, p. 398.

¹¹(2:15) Forma de plural „prindeți“ se poate explica prin probabilitatea ca aceste rânduri (extrem de melodioase și ritmate în original) să alcătuiască un cântec al viticultorilor (Delitzsch, „Song of Songs,” p. 53). Otto Zöckler scrie că „versetul acesta este cântecul unui viticultor sau cel puțin un fragment dintr-un asemenea cântec“ și că toți comentatorii din vremea sa ce nu sunt alegoriști sunt de acord cu opinia sa („Song of Songs,” în *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*, V:71).

¹²(2:15) Puii de vulpi (termenul se poate referi și la șacali) ies primăvara și distrug viile, săpând gropi sub rădăcini, subminându-le astfel. Vezi Delitzsch: „Song of Songs,” p. 54.

¹³(4:6) Redactorii traducerii NKJV consideră acest verset parte integrantă din cuvântarea Preaiubitului.

¹⁴(4:7-15) Redactorii traducerii NKJV cred că nu există indicii aici care să justifice opinia că am avea un vorbitor diferit. Mai degrabă, ei consideră versetele acestea ca parte integrantă din vorbirea Preaiubitului.

¹⁵(5:1b) Redactorii traducerii NKJV sunt de acord, numindu-i pe oamenii aceștia „prieteniului.“

¹⁶(5:10-16) Pornind de la interpretarea cristologică a cărții, expresiile „cel mai frumos dintre zece mii“ și „ființa lui e plină de farmec“ au fost aplicate la Domnul nostru, în predici și în cântări. În special în sens spiritual, aceste aplicații sunt întru totul justificate, chiar dacă contextul original nu le-a avut în vedere.

¹⁷(6:1) În cadrul interpretării cristologice, mărturia dată de mireasă (biserica) frumuseților preaiubitului ei (Cristos) îi determină și pe alții să-L caute.

¹⁸(8:14) Williams, „Song,” p. 42.

BIBLIOGRAFIE

- Bellett, J. G. *Meditations upon the Canticles*. London: G. Morrish, n.d.
- Burrowes, George. *A Commentary on the Song of Solomon*. Philadelphia: William S. & Alfred Martien, 1860.
- Clarke, Arthur G. *The Song of Songs*. Kansas City, KS: Walterick Publishers, n.d.
- Delitzsch, Franz. „The Song of Songs.” În *Biblical Commentary on the Old Testament*, Vol. 16. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.
- Zöckler, Otto. „The Song of Solomon.” *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*. Vol. 5. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960.

PERIODICE

- Williams, W. Twynman. „The Song of Solomon,” *Moody Monthly*, februarie 1947.

Materiale nepublicate

- Farstad, Arthur L. „Literary Genre of the Song of Songs.” Teză de masterat în teologie, Dallas Theological Seminary, 1967.

